

Tuyên Quang

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

NĂM THỨ 61

Số (17) 68

25 tháng 10 năm 2025

5 tháng Chín, Ất Tỵ

Cuối tuần

Báo điện tử:

baotuyenquang.com.vn

Chung tay tái thiết cuộc sống

2. Đòn bẩy phục hồi sinh kế

3. Chìa khóa vượt qua thử thách

Đòn bẫy phục hồi sinh kế

■ PHƯƠNG ĐÔNG

THIÊN tai ngày càng bất thường, mỗi mùa bão lũ đi qua là hàng nghìn hộ dân rơi vào cảnh đói nghèo. Sau bão lũ, từ những hộ gia đình nông dân đến doanh nghiệp lớn đều chịu thiệt hại nặng nề về tài sản, thậm chí trắng tay, nhưng không có bất kỳ hình thức bảo hiểm nào làm điểm tựa. Câu chuyện ấy, lặp đi lặp lại sau mỗi mùa thiên tai, đặt ra câu hỏi ngày càng bức thiết: Đã đến lúc cần một cơ chế bảo hiểm rủi ro thiên tai thực sự, như một “tấm khiên” kinh tế.

Theo Cục Quản lý và Giám sát bảo hiểm (Bộ Tài chính), sau bão Yagi hồi cuối năm ngoái, các doanh nghiệp bảo hiểm đã nhận khoảng 9.000 yêu cầu bồi thường, tổng số tiền ước hơn 7.000 tỷ đồng, trong khi thiệt hại kinh tế toàn quốc lên tới 40 nghìn tỷ đồng. Con số chênh lệch ấy cho thấy phần lớn người dân và doanh nghiệp không nhận được bồi thường vì chưa từng mua hoặc chỉ mua bảo hiểm cháy nổ, bỏ qua rủi ro giông bão, lũ lụt.

Một trở ngại lớn vẫn nằm ở nhận thức, nhiều người vẫn xem bảo hiểm như chi phí không cần thiết, chỉ mua khi bị bắt buộc, chứ chưa coi đó là đầu tư để bảo vệ sinh kế. Trong khi ở các nước thường xuyên chịu thiên tai như Nhật Bản hay Philippines, bảo hiểm rủi ro thiên tai đã trở thành thói quen phòng thân của cả nông hộ lẫn doanh nghiệp nhỏ.

Tuy nhiên, các chuyên gia bảo hiểm cũng cho rằng, sản phẩm và cơ chế hiện nay ở nước ta vẫn chưa đủ: mức phí bảo hiểm nông nghiệp còn cao so với năng lực hộ nhỏ; phạm vi bảo vệ hẹp; quy trình chi trả còn chậm.

Các cơ quan quản lý nhà nước hiện nay cũng đã vào cuộc. Từ Nghị định về bảo hiểm nông nghiệp đến chính sách hỗ trợ phí cho nhóm dễ tổn thương, Bộ Tài chính, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đang mở rộng đối tượng tham gia, song song với thúc đẩy mô hình liên kết “bảo hiểm - tín dụng - khuyến nông” để người dân vừa có vốn, vừa được bảo vệ rủi ro.

Thực tế cho thấy, nếu muốn bảo hiểm thật sự “cứu sinh kế” sau bão lũ, cần đồng thời thực hiện bốn việc then chốt: thiết kế sản phẩm đơn giản, phù hợp từng vùng rủi ro; có chính sách trợ giá cho hộ nghèo và cận nghèo; bảo đảm cơ chế chi trả nhanh, minh bạch; và đầu tư hệ thống dữ liệu cảnh báo, đánh giá rủi ro để việc bồi thường được chính xác, kịp thời.

Khi những điều kiện đó được đáp ứng, bảo hiểm sẽ không chỉ là khoản tiền bồi thường, mà trở thành chiếc cầu nối giúp người dân sớm quay lại đồng ruộng, khôi phục chuỗi sản xuất và quan trọng hơn, là giảm gánh nặng cho ngân sách Nhà nước sau mỗi mùa thiên tai ■

@huong tay tái thiết cuộc sống

■ BIỆN LUẬN

Giữa bùn đất ngổn ngang và nỗi đau mất mát sau lũ dữ, người dân Tuyên Quang không gục ngã; họ gạt nước mắt, dọn dẹp cửa hàng, dựng lại mái nhà, khôi phục sản xuất, kinh doanh, nối lại nhịp sống. Những bàn tay chai sạn vì mưa gió lại gieo mầm hy vọng, viết tiếp hành trình mưu sinh bằng nghị lực và niềm tin, “rũ bùn” đứng lên, vững vàng sau thử thách.

Khôi phục sản xuất, kinh doanh

TRONG đợt mưa lũ vừa qua, Tuyên Quang phải gánh chịu thiệt hại nặng nề chưa từng có. Tổng thiệt hại ước tính hơn 4.300 tỷ đồng. Thiên tai không chỉ cuốn trôi tài sản mà còn lấy đi sinh kế của hàng trăm hộ dân, doanh nghiệp, tiểu thương. Nhiều người rơi vào cảnh trắng tay, nhưng trong gian khó, tinh thần tự lực tự cường, đoàn kết được phát huy.

Hai tuần sau lũ, không khí mua bán tại siêu thị HT Quang Trung, phường Hà Giang 1 đã nhộn nhịp trở lại. Đứng chân bên bờ sông Lô, đây từng là một trong những cơ sở kinh doanh chịu thiệt hại nặng nề nhất khi nước lũ tràn vào, cuốn đi phần lớn hàng hóa xuống sông, con số thiệt hại tính đến hàng tỷ đồng. Ngay khi nước rút, toàn bộ nhân viên cùng nhau dọn dẹp, xếp lại kệ hàng, lau từng vết bùn đất, đưa hệ thống hoạt động trở lại, không để mạch kinh doanh bị đứt gãy.

Bên kia bờ sông Lô, nhà hàng Bản Nguyên thuộc Công ty TNHH Bản

Công ty Dược phẩm Thăng Lợi, phường Hà Giang 2 chịu thiệt hại nặng nề, nay đã khôi phục hoạt động kinh doanh.

Nguyên Foods cũng tan hoang sau lũ dữ, thiệt hại trên 2 tỷ đồng. Nhưng chỉ sau một tuần, nhà hàng đã sáng đèn đón khách trở lại. Anh Nguyễn Văn Nguyên, Giám đốc Công ty chia sẻ: “Ngay khi nước rút, chúng tôi bắt tay dọn dẹp ngay, đầu tư trên 500 triệu đồng tu sửa lại cơ sở vật chất. Đến nay, Bản Nguyên đã khánh trang và xinh đẹp trở lại, sẵn sàng phục vụ khách”.

Trong sản xuất nông nghiệp, người dân cũng đang tất bật khôi phục sản xuất. Hàng nghìn hộ dân trắng ruộng, trắng chuồng, nhưng ngay khi nước rút, cán bộ, dân quân, đoàn viên thanh niên lại xuống đồng giúp dân thu hoạch lúa, nỗ lực giảm thiểu thiệt hại. Những diện tích rau màu, cây ăn quả còn khả năng

phục hồi được bà con dựng lại giàn, cất tia phân huỷ, xới đất, bón phân để cây sớm hồi xanh. Với những ruộng bị mất trắng, nông dân chủ động chuyển sang trồng cây vụ Đông ngắn ngày như ngô, khoai tây, rau màu. Cùng lúc, các hộ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản cũng gia cố chuồng trại, lồng bè, vệ sinh tiêu độc, tái đàn vật nuôi.

Theo Chủ tịch UBND phường Hà Giang 1 Mao Quyết Thắng, toàn phường có 2.700 hộ dân bị ngập, trong đó có tới 1.900 hộ thiệt hại lớn, nhiều doanh nghiệp, tiểu thương, hộ kinh doanh thiệt hại hàng tỷ đồng. Phường đã huy động lực lượng, phương tiện hỗ trợ người dân khắc phục hậu quả. Đến nay, hầu hết các cơ sở đã hoạt động trở lại sau lũ.

Nối nhịp sống trở lại

Toàn tỉnh có 84 cơ sở giáo dục, 25 cơ sở y tế, 62 công trình thủy lợi bị hư hỏng. Hệ thống điện, viễn thông chịu thiệt hại nặng với 106 cột điện, 2 trạm biến thế, 4 nhà xưởng, cùng 260 nhà trạm và 14 tuyến cáp bị đứt gãy, 33 công trình cấp nước sạch, 3 chợ, trung tâm thương mại bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Trước tình hình đó, chính quyền địa phương, lực lượng vũ trang và Nhân dân toàn tỉnh đã chung sức hành động.

Các đồng chí lãnh đạo tỉnh kịp thời có mặt tại cơ sở, trực tiếp chỉ đạo công tác khắc phục hậu quả mưa lũ, yêu cầu sớm nhất phải ổn định cuộc sống cho người dân. Hơn 23.000 hộ dân được di

Công ty TNHH Sản xuất và Thương mại Đồng Á, phường Hà Giang 1 khôi phục sản xuất, kinh doanh sau lũ.

Đoàn thanh niên xã Trung Hà giúp Nhân dân xã Chiêm Hóa thu hoạch lúa, chuẩn bị gieo trồng vụ Đông.

đời kịp thời khỏi vùng nguy hiểm nay đã trở lại cuộc sống bình thường. Đối với các gia đình nằm trong vùng nguy cơ sạt lở cao được bố trí ở tạm tại các nơi an toàn trong thời gian chờ di dời đến nơi ở mới. Hơn 37.800 lượt cán bộ, chiến sĩ, dân quân tự vệ cùng hàng chục phương tiện chuyên dụng được huy động để dọn dẹp, khôi phục thông chảy, thông tuyến giao thông đảm bảo hoạt động giao thương hàng hóa và đi lại thuận lợi cho người dân. Chỉ sau thời gian ngắn, điện, nước, viễn thông được khôi phục; trường học, trạm y tế, chợ dân sinh hoạt động trở lại. Nhiều hoạt động cứu trợ, ủng hộ đồng bào thiên tai đã kịp thời được triển khai, chia sẻ, tạo động lực để người dân vươn lên.

Chợ Minh Khai, phường Hà Giang 2, nằm tại trung tâm phường, với quy mô trên 100 gian hàng. Trong đợt lũ vừa qua, đây là một trong những chợ bị ngập sâu và ảnh hưởng nặng nề nhất khi nước lên nhanh trong đêm, hầu hết tiểu thương không kịp chạy khiến hàng hóa bị trôi và hư hỏng, nhiều người rơi vào cảnh trắng tay. Nhờ sự hỗ trợ kịp thời của chính quyền trong việc dọn dẹp, khử khuẩn và khôi phục hạ tầng, đến nay những sạp hàng được sửa sang, rau

xanh, thịt cá tươi lại đầy ắp các quầy.

Đợt mưa lũ vừa qua đã gây thiệt hại nặng nề cho hệ thống điện. Với phương châm “Lũ rút đến đâu, khắc phục đến đó”, ngành Điện đã huy động tối đa nhân lực, phương tiện, vật tư để nhanh chóng tiếp cận hiện trường, khắc phục và xử lý các sự cố, vừa đảm bảo an toàn, vừa khôi phục điện nhanh nhất cho người dân. Đặc biệt, ưu tiên cấp điện cho các bệnh viện, cơ sở y tế và các đơn vị công an, quân đội để phục vụ công tác cứu nạn, cứu hộ, hỗ trợ người dân gặp khó khăn, thiệt hại sau mưa lũ.

Trận lũ vừa qua khiến gần 1.800 hộ dân xã Chiêm Hóa bị chia cắt, hàng trăm hộ phải di dời khẩn cấp, trên 112 ha lúa bị thiệt hại trên 70%, hơn 81 ha hoa màu bị ngập úng, 11 ha ao nuôi thủy sản bị tràn bờ, hư hỏng nặng. Đặc biệt, Trường PTDT nội trú THCS và THPT Chiêm Hóa bị ngập sâu, nhiều hạng mục hư hại. Trường Tiểu học Quang Trung, phường Hà Giang 2 là một trong những cơ sở giáo dục bị ảnh hưởng nặng nề nhất khi nước ngập đến nửa tầng 2. Toàn bộ cơ sở vật chất của trường hầu như bị cuốn trôi và hư hại nặng. Thế nhưng, không để học

sinh nào phải nghỉ học, ngành Giáo dục, các địa phương, tổ chức cá nhân đã huy động quyền góp, ủng hộ các trường học khắc phục hậu quả thiên tai, tiếp sức đến trường sau lũ dữ. Đến nay, 100% trường học trên địa bàn đã trở lại dạy và học bình thường, đảm bảo khung thời gian năm học.

Để không lặp lại nỗi nhọc nhằn

Dẫu đã “rũ bùn đứng lên”, cuộc sống đang hồi sinh sau lũ dữ, nhưng nỗi lo của người dân vẫn thường trực khi biến đổi khí hậu khiến thời tiết ngày càng cực đoan, mưa lớn bất thường, lũ quét, sạt lở liên tiếp xảy ra. Chỉ trong 5 năm gần đây, Tuyên Quang đã nhiều lần chịu thiệt hại nặng nề cả về người và tài sản. Nếu không có những giải pháp căn cơ, bền vững, nỗi nhọc nhằn hôm nay rất có thể sẽ lặp lại trong những mùa mưa tới.

Một trong những nguyên nhân chính gây ngập úng nghiêm trọng tại các phường Hà Giang 1, Hà Giang 2, Minh Xuân, là hệ thống thoát nước đã xuống cấp, không còn đáp ứng được khi mưa lớn. Đồng chí Nguyễn Xuân Long, Trưởng phòng Kinh tế - Hạ tầng phường Minh Xuân cho biết, tình trạng tắc cống, ứ đọng nước chủ yếu bắt nguồn từ hệ thống thoát nước cũ kỹ, không đồng bộ. Nhiều tuyến cống được xây dựng từ lâu, xuống cấp nhưng chưa được duy tu thường xuyên, trong khi một số hộ dân còn tự ý bịt miệng cống để ngăn mùi. Khi mưa lớn, lá cây và rác thải bị

cuốn theo, nhanh chóng gây tắc nghẽn, khiến nước thoát chậm và gây ngập cục bộ. Vấn đề này đang được chính quyền địa phương tập trung rà soát, khắc phục từng bước.

Bên cạnh đó, việc điều chỉnh quy hoạch thủy điện, kiểm soát chặt chẽ việc xả lũ là hết sức cần thiết, đảm bảo an toàn cho vùng hạ lưu. Quy hoạch lại dân cư vùng lũ, di dời người dân ở khu vực sạt lở, ngập sâu đến nơi an toàn, xây dựng khu tái định cư bền vững, nhà kiên cố chống lũ. Bảo vệ rừng đầu nguồn, tạo “lá chắn xanh” giữ đất, giữ nước, giữ bình yên cho bản làng.

Sau trận lũ dữ, nhiều bài học rút ra, nhưng điều quan trọng nhất là kịp thời cung cấp thông tin, cảnh báo thiên tai và nâng cao tinh thần chủ động cho người dân. Bởi vậy, ứng dụng khoa học công nghệ vào cảnh báo sớm thiên tai, xây dựng bản đồ ngập lụt, hệ thống cảm biến mưa lũ, giáo dục kỹ năng phòng tránh thiên tai, sơ cứu, thoát hiểm cho người dân để sinh sống an toàn trong mùa lũ là hết sức cần thiết. Ngành Nông nghiệp cũng khuyến khích người dân chuyển đổi cây trồng vật nuôi phù hợp, có khả năng chịu úng, chịu hạn tốt, trồng rau quả trong nhà lưới để giảm thiểu rủi ro do thiên tai.

Sau cơn mưa, trời lại sáng. Ánh nắng mới làm dịu đi những mất mát, nhọc nhằn của mùa lũ. Người dân Tuyên Quang kiên cường sau bão giông, đang cùng nhau gieo những hạt mầm hy vọng, bền bỉ dựng xây cuộc sống bình yên, hạnh phúc và trên hành trình ấy, cần nhiều bàn tay cùng vun trồng, chăm sóc ■

ĐIỂN ĐÀN

Chìa khóa vượt qua thử thách

■ BẢO NGÂN

SAU thiên tai, mỗi mái nhà được sửa lại, mỗi cánh đồng được cải tạo và mầm xanh nảy chồi...không chỉ là kết quả của nghị lực vượt lên từ mất mát mà còn là minh chứng cho tình người, tình thân đoàn kết, tương thân tương ái.

Nhìn lại trận lũ do cơn bão số 10 gây ra, tinh thần “cùng nhau vượt qua” đã trở thành sức mạnh, là chìa khóa để người dân vùng lũ đứng dậy.

Trong lũ và sau lũ, cấp ủy, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội từ tỉnh đến xã, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp và cả cộng đồng đã nhanh chóng có mặt, sơ tán người dân, tài sản khỏi vùng nguy hiểm, phát động quyền góp tiền mặt, nhu yếu phẩm để cứu trợ người dân vùng bị lũ. Hàng ngàn suất cơm chan chứa nghĩa tình, những mặt hàng thiết yếu nhất được chuyển đến tận tay người dân đã trở thành ngọn lửa ấm áp sưởi ấm tình người trong lũ. Không chỉ trao đi những phần quà ý nghĩa, cấp ủy, chính quyền các cấp còn quan tâm huy động nguồn lực để bố trí nơi ở, dựng lại nhà cho những hộ bị lũ cuốn nhà của hoặc những hộ nằm trong vùng có nguy cơ bị sạt lở. Tại các công trình thủy

điện và vùng hạ du, tình yêu cầu của chủ đầu tư vận hành hồ chứa, xả lũ hợp lý, đặt an toàn của người dân lên hàng đầu. Ngành giao thông đã tăng cường rà soát các điểm sạt lở, cầu tràn bị ngập, nhanh chóng khắc phục để người dân đi lại thuận lợi. Ngành bưu chính - viễn thông nhanh chóng khắc phục hạ tầng bị hư hại để thông tin liên lạc thông suốt. Ngành giáo dục - đào tạo khẩn trương huy động nhân lực hỗ trợ các trường học ở vùng bị ngập hoạt động trở lại...

Nhìn lại hành trình vượt qua những thử thách cam go từ cơn bão số 10, có thể thấy rõ: Tinh người chính là chìa khóa để phục hồi và vươn lên. Sự chung tay, vào cuộc quyết liệt của cấp ủy, chính quyền các cấp, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp và toàn thể cộng đồng đã hiện thực hóa một cách sống động phương châm nhân văn “không để ai bị bỏ lại phía sau”.

Dù còn đường phục hồi vẫn còn tiếp diễn, nhưng bài học lớn nhất đọng lại chính là tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái đã trở thành sức mạnh nội sinh, là trụ cột vững chắc nhất để chúng ta đứng dậy và tiến về phía trước mạnh mẽ hơn ■

GẶP GỠ CUỐI TUẦN

Phóng viên: Thưa ông, là người có nhiều năm nghiên cứu về biến đổi khí hậu, ông có thể lý giải vì sao thời gian gần đây lại xuất hiện những kiểu thời tiết khác thường tại miền Bắc?

GS.TS. Trần Tuấn Anh: Có thể nói, trận mưa lũ lịch sử vừa qua là kết quả của hình thái thời tiết cực đoan hiếm thấy, sự kết hợp này tạo nên tổ hợp đặc biệt nguy hiểm gồm hoàn lưu bão mang lượng hơi ẩm khổng lồ từ biển vào, trong khi vùng hội tụ gió đóng vai trò như “cỗ máy” nâng toàn bộ khối ẩm đó lên cao, gây ngưng tụ mạnh và hình thành những trận mưa cực lớn. Và tại những nơi địa hình Trung du và miền núi tuy cao nhưng khả năng thoát lũ hạn chế. Chính sự trùng hợp này đã tạo ra ngập lụt nghiêm trọng.

Tôi nhấn mạnh khi mưa lớn kéo dài, sẽ có sự biến đổi về mặt địa chất, phần lớn diện tích khu vực miền núi phía Bắc được cấu tạo bởi các loại đá cổ bị phong hóa mạnh. Lớp vỏ phong hóa như đất đạt độ sâu từ 15m - 30m. Trong lớp vỏ này thường chứa các khoáng vật sét (nhất là monmorilonit) thay đổi đặc tính rất mạnh, đặc biệt là trương nở rất lớn khi có nước, quyết định đặc tính dễ biến dạng và tan rã của loại đất này. Các mái dốc ở miền núi trong điều kiện tự nhiên vốn ổn định nhưng khi gặp các điều kiện bất lợi kể trên, độ bền của đất suy giảm và nó sẽ sụp đổ vùi lấp tất cả mọi thứ ở dưới chân mái dốc, đó là một thảm họa do tai biến sạt lở gây ra.

Việc dự báo dài hạn về cấp bão và lượng mưa trong bão là bao nhiêu và sẽ xảy ra ở đâu, thời gian diễn ra các đợt mưa lớn dài ngày cũng đã khá tốt song mức độ chính xác và chi tiết cũng cần tiếp tục cải thiện thêm. Thời gian mưa và lượng mưa gây sạt lở và lũ quét ở từng khu vực cụ thể cũng chưa thể đo đếm hết được, nên khi thiên tai xảy ra đều gây bất ngờ và bị động cho địa phương. Hơn nữa, do chưa xây dựng được các kịch bản ứng phó thiên tai để

Sống chung và đương đầu với biến đổi khí hậu

Thời gian qua, Tuyên Quang đã đối mặt với những kiểu thời tiết dị thường, đặc biệt những ngày cuối tháng 9, đầu tháng 10, hoàn lưu bão số 10 đã gây mưa rất to, lũ lớn; một số nơi vượt mức lũ cao nhất trong lịch sử; sạt lở đất, lũ ống, lũ quét tại nhiều địa phương trong tỉnh, gây thiệt hại hết sức nặng nề về người, tài sản của Nhân dân và Nhà nước. Phóng viên Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang đã có cuộc trao đổi với GS.TS. Trần Tuấn Anh (trong ảnh), Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam về câu chuyện biến đổi khí hậu và giải pháp sống chung an toàn trong mùa lũ.

▲ Do ảnh hưởng của cơn bão số 10, nước sông Lô lên cao gây ngập lụt tại phường Hà Giang 1.

Người dân tại phường Minh Xuân, tỉnh Tuyên Quang dọn dẹp sau lũ. ►

phục vụ công tác ứng phó, tìm kiếm cứu nạn, nên khi thiên tai xảy ra, các địa phương cũng phần nào bị động.

Phóng viên: Vậy chúng ta có thể cảnh báo sớm lũ quét, sạt lở đất, các thiên tai địa chất khi xuất hiện mưa lớn dài ngày không, thưa ông?

GS.TS. Trần Tuấn Anh: Hiện nay cũng có nhiều công nghệ, phương pháp cảnh báo sớm lũ quét, sạt lở đất và các thiên tai địa chất nhưng thường có tác dụng tốt ở quy mô hẹp.

Đối với cảnh báo sớm tai biến sạt lở, có thể sử dụng các phương pháp như: Lắp đặt thiết bị quan trắc tự động ghi đo sự dịch chuyển của khối trượt. Khi sự dịch chuyển này vượt quá giới hạn có thể gây thảm họa thì hệ thống sẽ thông báo cho chính quyền

và người dân kịp di rời khỏi nơi nguy hiểm. Mặt khác, ở nhiều nơi không có sóng điện thoại di động, không có Internet, không có điện thì công tác truyền tin hiệu về trung tâm phân tích cảnh báo không thể thực hiện được. Vì vậy, chúng ta có thể đưa ra cảnh báo sớm đơn giản cho bà con, đó là khi quan sát thấy các khe nứt xuất hiện trên đỉnh mái dốc, trong thân mái mà có nước đục chảy ra, cần di dời ngay ra khỏi mái dốc vì mái dốc sắp sụp đổ.

Theo tôi, dựa vào kinh nghiệm có thể quan sát như mực nước suối đang bình thường tự nhiên cạn bất thường thì đó là dấu hiệu lũ quét sắp xảy ra, cần di dời ngay.

Phóng viên: Ông có thể đề xuất một số giải pháp phòng, tránh giảm nhẹ thiên tai?

GS.TS. Trần Tuấn Anh: Hiện nay, các bản đồ đánh giá nguy cơ thiên tai mà chúng ta đã xây dựng ở tỷ lệ 1:1.000.000, hoặc 1:500.000, hoặc 1:250.000, có nghĩa 1cm trên bản đồ tương đương 10km, hoặc 5km, hoặc 2,5km ở hiện trường. Do vậy, trên những bản đồ này không thể hiện được những mái dốc, những con suối có nguy cơ sạt lở hoặc lũ quét khi mưa xuống để địa phương cảnh giác. Các địa điểm cụ thể có nguy cơ xảy ra sạt lở và lũ quét chúng ta chưa có thống kê và đánh giá chi tiết.

Để giảm thiểu thiệt hại do sạt lở và lũ quét gây ra tại các khu vực miền núi

các địa phương cần có thống kê tới cấp thôn bản ở miền núi số lượng các mái dốc, các con suối có nguy cơ gây ra sạt lở và lũ quét. Các địa phương nhất là các địa phương miền núi cần xây dựng các kịch bản rủi ro thiên tai đến cấp thôn bản, trong đó chỉ ra hướng rủi ro thiên tai đến, hướng thoát hiểm và phương án tìm kiếm cứu nạn khi thiên tai xảy ra.

Giải pháp hiệu quả và kinh tế trong phòng tránh tai biến lũ quét là quy hoạch không gian sống an toàn, không ở những nơi mà dòng chảy hướng thẳng vào khu dân cư (quy hoạch khu dân cư trên bờ cong nhỏ của dòng suối); quy hoạch khu dân cư chỉ ở 1 bên bờ suối (bờ cao thì tốt hơn). Hoặc có thể xây dựng công trình bảo vệ bờ, dải đất bên bờ thấp không xây dựng, là quỹ đất dùng để sản xuất canh tác và là không gian thoát lũ nhằm giảm năng lượng dòng lũ khi thiên tai xảy ra.

Tôi lưu ý, ở các tỉnh miền núi vào mùa mưa cũng thường xảy ra lũ quét. Theo thống kê, lũ quét thường xảy ra trong khoảng thời gian ngắn từ 40 phút tới 1 giờ 30 phút với sức tàn phá ghê gớm. Lũ quét xảy ra khi tồn tại 2 yếu tố đồng thời: Tồn tại đất đá bờ rời kém gắn kết trên đường đi của dòng chảy và xuất hiện dòng chảy với tốc độ đủ lớn để cuốn trôi những đất đá này theo. Khi tiếp tục có mưa dài, lượng nước tích tụ ngày càng nhiều gây vỡ đập, tạo dòng lũ với hỗn hợp nước, bùn, đá và cây cối chảy xiết phá hủy tất cả những vật cản trên đường đi của dòng lũ. Do vậy chúng ta cần có giải pháp tập sống chung với biến đổi khí hậu, đảm bảo an toàn về người và tài sản của cá nhân và tổ chức.

Phóng viên: Trân trọng cảm ơn ông.

Thực hiện: LÊ DUY

ĐẤT VÀ NGƯỜI TUYÊN QUANG

Do ảnh hưởng của bão số 10, nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh chịu thiệt hại nặng nề bởi mưa lớn và ngập lụt. Thế nhưng giữa gian khó, ngọn lửa đoàn kết và tình nghĩa đồng bào lại bùng sáng. Những người lính, đoàn viên thanh niên và các nhà hảo tâm đã cùng nhau sẻ chia, chung tay giúp người dân vượt qua hoàn nạn, ổn định cuộc sống.

Xung kích trên tuyến đầu

TRẬN lũ lịch sử đầu tháng 10 vừa qua đã khiến hàng nghìn ngôi nhà trên địa bàn tỉnh bị ngập sâu, nhiều khu dân cư chìm trong biển nước. Mưa lũ kéo dài gây mất điện, mất nước, đời sống người dân lâm vào cảnh khó khăn, thiếu thốn lương thực, thực phẩm và nước sạch. Trong thời khắc gian khó ấy, Thiếu tá Mua Mí Chơ, Trợ lý Chính trị, Trung đoàn 877 đã tham mưu cho đơn vị huy động tối đa lực lượng, phương tiện, triển khai đồng bộ các phương án cứu hộ, cứu nạn, di dời người dân và tài sản đến nơi an toàn. Không chỉ là người chỉ huy trên bàn đồ tác chiến, Thiếu tá Chơ còn trực tiếp có mặt tại nơi tâm lũ, bám sát địa bàn, nắm chắc từng khu vực xung yếu để kịp thời điều động lực lượng ứng cứu. Giữa dòng nước xiết, anh cùng đồng đội ngậm mình trong mưa lũ, đưa người già, trẻ nhỏ ra khỏi vùng nguy hiểm. Khi nước rút, anh lại xắn tay áo cùng các chiến sĩ dọn bùn đất trên các tuyến phố, khơi thông cống rãnh, giúp người dân về sinh nhà cửa ổn định cuộc sống.

Nhờ sự tham mưu kịp thời của Thiếu tá Mua Mí Chơ, Trung đoàn 877, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh huy động 1.200 lượt cán bộ, chiến sĩ tham gia khắc phục hậu quả thiên tai; hỗ trợ hơn 3.000 hộ dân di chuyển tài sản, về sinh nhà cửa; tiếp tế lương thực, thực phẩm cho hơn 600 hộ dân bị cô lập, kịp thời ứng cứu nhiều người bị mắc kẹt. Cảm kích trước tinh thần vì Nhân dân phục vụ của bộ đội Cụ Hồ, ông Nguyễn Quang Khiêm, thôn Thái Hà, xã Ngọc Đường xúc động chia sẻ: "Sau trận lũ, khắp thôn ngập trong bùn đất, nhiều nhà bị hư hỏng, lương thực, thực phẩm thiếu thốn. Giữa lúc khó khăn nhất, các chiến sĩ Trung đoàn 877 gửi từng bao gạo, thùng mì tôm, xách từng can nước sạch trao tận tay bà con. Không chỉ

Nghĩa cử cao đẹp

■ QUỲNH CHÂU

Cán bộ chiến sĩ Trung đoàn 877, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh ngậm mình trong nước lũ di chuyển người dân và tài sản đến nơi an toàn.

cứu trợ, các anh còn giúp bà con dọn bùn đất, vệ sinh đường xá để thôn xóm sạch sẽ trở lại".

Là người chỉ huy trực tiếp, Thượng tá Hoàng Văn Thìn, Trưởng Công an phường Hà Giang 2 đã huy động 100% quân số, phối hợp cùng lực lượng an ninh, trật tự cơ sở thành lập các tổ xung kích đến từng hộ dân bị ngập sâu, hỗ trợ di chuyển tài sản, giúp người già yếu, trẻ nhỏ đến nơi an toàn. Giữa dòng nước xiết, anh Thìn cùng đồng đội đẩy thuyền đưa từng thùng nhu yếu phẩm, thuốc men vào tận ngõ ngách, kịp thời hỗ trợ bà con vùng bị ngập sâu.

Sau khi nước rút, Thượng tá Hoàng Văn Thìn đã chỉ đạo 30 cán bộ, chiến sĩ cùng 13 phương tiện gồm máy xúc, ô tô tham gia thu dọn bùn đất, vệ sinh môi trường trên địa bàn. Đồng thời, anh còn giúp đơn vị kết nối với Cục Xây dựng phong trào Bảo vệ an ninh Tổ quốc (Bộ Công an) và các đoàn thi thiện hỗ trợ người dân.

Không để ai bị bỏ lại phía sau

Cùng với lực lượng tuyến đầu, nhiều tổ chức, cá nhân và nhà hảo tâm đã kịp thời chung tay sẻ chia với bà con vùng lũ. Họ lặng lẽ góp công, góp của mang đến hơi ấm nghĩa tình trong gian khó. Anh Hoàng Văn Hải, cán bộ Sở Công Thương là tấm gương tiêu biểu về tinh thần sẻ chia và trách nhiệm với cộng đồng. Dù vừa

trải qua phẫu thuật do tai nạn giao thông nghiêm trọng và đang trong quá trình điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh, nhưng khi nước lũ vừa rút, anh Hải lập tức bắt tay vào hành động. Anh nhanh chóng kết nối hàng chục đoàn thiện nguyện, kêu gọi các tổ chức, doanh nghiệp

Anh Hoàng Văn Hải tích cực vận động, quyên góp nhiều nhu yếu phẩm thiết yếu cứu trợ người dân vùng thiên tai.

và nhà hảo tâm ủng hộ hơn 100 triệu đồng, trao 6.200 chai nước và 603 phần quà thiết yếu tới tận tay đồng bào vùng lũ.

Anh Hoàng Văn Hải chia sẻ: "Sau khi nước rút, nhiều khu dân cư vẫn ngập ngang bùn đất, mất điện, mất nước, hàng hóa khan hiếm khiến cuộc sống người dân bị đảo lộn. Tôi đã vận động đoàn viên, thanh niên các cơ quan, đơn vị và các thành viên CLB Ngân hàng máu sống cùng chung tay nấu hơn 6.000 suất cơm miễn phí, trao tận tay từng hộ gia đình, người già neo đơn và trẻ em ở các cơ sở bảo trợ xã hội".

Giữa những ngày quê hương oằn mình trong lũ dữ, chị Hà Thị Huyền Trang đã lập nhóm Zalo "Hỗ trợ người dân vùng lũ Hà Giang" kịp thời cập nhật thông tin, kết nối lực lượng cứu trợ và các tình nguyện viên. Chỉ sau thời gian ngắn, nhóm trở thành kênh liên lạc hữu hiệu, giúp hàng trăm người dân trong vùng nguy hiểm được sơ tán an toàn. Từ số tiền quyên góp hơn 23 triệu đồng, chị Trang nhanh chóng mua nhu yếu phẩm, nước sạch,

thuốc men kịp thời tiếp tế cho các lực lượng cứu hộ và bà con bị cô lập. Không dừng lại ở đó, chị còn kết nối với 15 đoàn thiện nguyện, vận động thêm hàng trăm phần quà, áo mưa, lương thực gửi đến người dân vùng lũ tại 2 xã Linh Hồ và huyện Vị Xuyên. Sau lũ, chị tiếp tục khởi xướng chương trình "Chợ sách 0 đồng" mang những cuốn vở, quyển sách mới đến với học sinh vùng khó, tiếp thêm động lực cho các em trở lại trường.

Phát huy truyền thống tương thân, tương ái của dân tộc, nhiều tổ chức, cá nhân trong và ngoài tỉnh đã cùng chung tay sẻ chia với người dân vùng lũ. Những chuyển xe chở hàng cứu trợ, những suất cơm thiện nguyện, những nhu yếu phẩm thiết yếu không chỉ là nguồn hỗ trợ vật chất kịp thời, mà còn là minh chứng sinh động cho tình nghĩa đồng bào trong gian khó. Từ những nghĩa cử bình dị ấy, sức mạnh cộng đồng được lan tỏa, tình người được sưởi ấm, tiếp thêm niềm tin để vùng đất cách mạng Tuyên Quang hồi sinh mạnh mẽ sau bão lũ ■

GIẢI THOẠI

Nguyễn Trãi và đôi câu đối

■ HẢI YẾN

CHUYỆN kể rằng, thuở nhỏ, Nguyễn Trãi theo học tại nhà một vị thầy đồ nổi tiếng. Một buổi học đã kết thúc, nhưng trời bỗng đổ cơn mưa rào lớn, dai dẳng như trút nước. Mưa ào ào, làm cho tất cả học trò đều phải nán lại chờ tạnh mà không thể về nhà. Ngồi giữa gian nhà gỗ, nghe tiếng mưa rơi đều đặn ngoài hiên, thầy đồ này ra ý muốn thử tài và cũng là để khuấy khỏa cho học trò.

Thầy nhìn ra ngoài sân, rồi ung dung cất giọng ra một vế đối tức cảnh:

Vũ vô kiềm tỏa năng lưu khách
(Mưa không có xiềng khóa mà giữ được khách)

Câu đối thể hiện sự tinh tế, nhìn thấy được vẻ đẹp và sự hữu tình của tạo hóa: một cơn mưa vô hình, không cần dùng đến then khóa hay dây xích, vẫn có thể níu giữ được bước chân người đi.

Các học trò khác loay hoay suy nghĩ, người thì đối lại những câu ca ngợi cảnh vật, người thì đối bằng những từ ngữ thông thường. Nhưng ngay lập tức, cậu học trò

Nguyễn Trãi nhỏ tuổi đã đối lại một vế vô cùng sắc sảo, không chỉ "chỉnh" về mặt đối ngữ mà còn mang chiều sâu triết lý:

Sắc bất ba đào dị nịch nhân

(Sắc đẹp không phải sóng gió mà dễ làm đắm chìm người)

Thầy đồ và các học trò đều kinh ngạc trước câu đối của Nguyễn Trãi. Hai vế đối nhau một cách hoàn hảo. Nếu về ra của thầy dùng hình ảnh thiên nhiên để nói về sự hữu tình, thì vế đối của Nguyễn Trãi dùng hình ảnh con người để nói về sự cám dỗ và nguy hiểm của đời sống.

Giai thoại này không chỉ là bằng chứng về tài đối đáp, mà còn thể hiện phong cách tư duy của một nhà nho tài tử. Nguyễn Trãi đã đưa câu đối tức cảnh từ phạm vi cảnh vật thiên nhiên (mưa giữ khách) lên tầm triết lý nhân sinh (sắc đẹp làm đắm chìm người), cho thấy tầm nhìn vượt trội của ông ngay từ thuở thiếu thời. Chính những giai thoại như thế đã góp phần tạo nên bức chân dung sống động, tài hoa và đầy khí phách của danh nhân Nguyễn Trãi trong lòng hậu thế ■

Giai điệu sẻ chia

■ GIANG LAM

“Bão lũ đi qua, để lại bao mất mát, đau thương cho người dân. Và giữa lúc hoạn nạn ấy, bên cạnh những chuyến xe cứu trợ vật chất, động viên kịp thời thì có một dòng chảy dịu êm lan tỏa mạnh mẽ, đó chính là âm nhạc. Những giai điệu cất lên là liều thuốc tinh thần, sẻ chia thâm lặng, kết nối ngọn lửa đoàn kết, tương thân tương ái.”

KHẮC HỌA NHỮNG MẤT MÁT, ĐAU THƯƠNG

Từ lâu, âm nhạc Việt Nam đã hình thành một dòng nhạc trữ tình về chủ đề bão lũ. Đó là những ca khúc mà chỉ cần nghe tên, chúng ta như thấy lòng chùng xuống, như: “Quê em mùa nước lũ” của nhạc sĩ Tiến Luân, “Miền Trung ơi nước mắt lại rơi” của Thanh Hoài, “Chiều nước lũ” của Vinh Sử, “Tinh ca sau đêm bão” sáng tác Quỳnh Hợp...

Ra đời từ năm 2000 để viết về trận lũ lịch sử ở Đồng bằng sông Cửu Long, bài hát “Quê em mùa nước lũ” đã nhanh chóng chạm đến cảm xúc người nghe. Sức mạnh của bài hát nằm ở nghệ thuật dùng hình ảnh đối lập. Nhạc sĩ mở đầu bằng một góc nhìn toàn cảnh, mênh mông và hoang tàn: “Không còn con sông, nước dâng tràn lên bãi bồi/ Anh về quê em, khắp nơi như là biển khơi”. Tiếp theo sau đó là ống kính lia cận vào một chi tiết nhỏ bé, đơn sơ mà đầy ám ảnh: “Chập chờn mái tranh ngói lên giữa ngọn triều dâng/ Những đàn gà con bơ vơ đứng nhìn trời xanh”. Chính hình ảnh “đàn gà con bơ vơ” ấy, một sinh linh nhỏ bé,

vô tội, bất lực trước trời xanh, đã gói trọn tất cả nỗi sợ hãi và sự bơ vơ của con người. Đó là một chi tiết đắt giá, nhân hóa nỗi đau mà không cần đến những lời lẽ đao to búa lớn.

“Con bão” do nhạc sĩ Anh Quân phổ nhạc, phần lời do ca sĩ Mỹ Linh viết. Mỹ Linh từng chia sẻ ca khúc này làm chị khóc nhiều nhất trong album “Một ngày” vì được viết đúng thời điểm cơn bão Chanchu đổ bộ vào nước ta vào năm 2006. Ngày ngày xem tivi, đọc báo về hậu quả thương tâm của nó khiến chị không kìm được xúc động. Ca khúc được Mỹ Linh thể hiện cùng với cô con gái Mỹ Anh của mình: “Con bão đêm kéo qua, mang đi bình yên, những xóm làng nghèo xơ xác. Nhìn ánh mắt những bé thơ nay về đâu hồi em, bơ vơ tìm mẹ thật ngơ ngác”.

Giai điệu bài hát da diết đầy cảm xúc qua giọng ca trữ tình của Diva Mỹ Linh. Đến nay bài hát vẫn được nhiều khán giả yêu thích bởi câu chuyện đầy thương cảm và những nhắn nhủ, gửi gắm niềm tin, nỗ lực con người hãy kiên cường vươn lên: “Dù cơn bão khiến cho em thơ không còn mẹ thương yêu/Nhưng niềm tin sẽ sáng lên, tình yêu sẽ chia những ngọt bùi”.

Bộ đội Đoàn Biên phòng Lũng Cú hỗ trợ người dân di dời đến nơi an toàn.

Cầm tay em nhé, giống như những ngày mẹ dành cho em/Cho em nụ cười trên môi rạng ngời/Hãy tin vào tương lai, vào cuộc đời, vào mọi người”.

“Miền Trung ơi nước mắt lại rơi” khắc họa nỗi đau bằng những hình ảnh cụ thể, biến con số thống kê thiệt hại thành nỗi đau hữu hình: “Những người vợ mất chồng, những em bé mất cha”. Ca khúc này của nhạc sĩ Thanh Hoài không chỉ dừng lại ở đó, tiếp tục chạm đến tầng sâu bi thương khi lồng ghép nỗi đau hiện tại với nỗi đau chiến tranh. Giai điệu của bài hát, mang âm hưởng da diết, ai oán, như một tiếng nấc nghẹn ngào: “Nước mắt chưa kịp khô vì nỗi đau chiến tranh để lại/Nay lại rơi vì bão lũ hoành hành”.

Chính từ sự thấu cảm sâu sắc này mà ý thức trách nhiệm được khơi dậy. Ca sĩ Anh Thơ từng khẳng định trong nhiều buổi biểu diễn rằng: “Là một nghệ sĩ, tôi thấy mình cần có trách nhiệm ủng hộ, hướng tới đồng bào. Cất vang những lời ca để góp phần chia sẻ nỗi đau và sự mất mát của người dân do thiên tai”.

ĐỒNG LÒNG, CHIA NGỌT SẼ BÙI

Bên cạnh giai điệu tái hiện sự đau thương, mất mát thì những bài hát lan tỏa nghĩa tình, kết nối tình người, tương thân tương ái luôn được cất vang. Những bài hát này không chỉ xoa dịu nỗi đau, mà biến sự xót thương thành sức mạnh đoàn kết. Ca khúc “Tinh người mùa bão lũ” tạo ấn tượng với người nghe. Với lời ca trực diện, mộc mạc của tác giả Duy Hưng, bài hát vang lên không phải một lời hô hào sáo rỗng, mà như một lời nhắn nhủ chân thành từ trái tim: “Mỗi một người cùng nhau sẻ chia niềm đau”. Sự sẻ chia ở đây không phải là điều gì lớn lao, mà là những việc làm rất cụ thể, đời thường: “Nắm cơm, gói mì, lương khô cho đỡ đói lòng/Để vượt qua thời gian đắng cay này đây”. Những câu hát giản dị này lan tỏa

một thông điệp ý nghĩa: ai cũng có thể dang rộng vòng tay yêu thương. Không cần phải làm những điều gì vĩ đại, “chỉ một gói mì, một nắm cơm” cũng đủ để trở thành một sự chia sẻ quý báu, sưởi ấm đồng bào mình vượt qua cơn hoạn nạn.

Ca khúc “Nghĩa tình mùa lũ” của nhạc sĩ Lê Hồng Phúc chọn một nốt trầm lắng, một góc nhìn đầy yêu thương. Giai điệu của bài hát mang màu sắc “trữ tình, ngọt ngào”. Ca từ không hồi hải thục giục, mà như một lời thủ thỉ, một sự vỗ về. Ca từ nhấn mạnh vào “hy vọng” và “sự sẻ chia nhân ái”. Qua đó khẳng định rằng, sau khi nước rút, thứ ở lại không chỉ là “những đau thương”, mà còn “nghĩa tình” đậm sâu, là niềm tin rằng sự tử tế và đùm bọc sẽ luôn còn mãi: “Ngọt bùi bầu bí thương nhau/Mãi đây nắng hồng về trên khắp nẻo đường quê/Kia bao mái trường, chiếc cầu vui nhịp bước/Nụ cười em thơ trong nắng xuân rạng ngời, hoa nở ngập trời trên khắp miền quê hương”. Lời ca ấy gieo vào lòng người nghe niềm tin rằng, sự tử tế và đùm bọc sẽ luôn còn mãi, và một ngày mai tươi sáng chắc chắn sẽ trở lại.

Một bức tranh khác, tươi sáng và nhiều hy vọng hơn, được vẽ lên trong ca khúc “Khoảng trời của bé” của Nguyễn Duy Hùng. Điều đặc biệt là bài hát có tiết tấu nhanh, không gieo rắc nỗi u buồn dù cũng viết về những mất mát do bão lũ. Ở đó, người nghe thấy một tương lai khác cho những đứa trẻ không may mất cha, mất mẹ: các em được tìm thấy tình yêu thương từ chính cộng đồng, từ “tấm lòng của bao người”.

Khi thiên tai, bão lũ có thể tàn phá nhà cửa thì chính âm nhạc lại là liều thuốc chữa lành, hàn gắn những vết thương trong tâm hồn, biến nỗi đau thành sức mạnh chung của cả dân tộc. Những ca khúc ấy, đều là minh chứng sống động cho tinh thần “tương thân tương ái”, “lá lành đùm lá rách” của con người Việt Nam ■

Tinh thần đoàn kết của người dân trong bão lũ là nguồn cảm hứng sáng tác các ca khúc về đề tài bão lũ.

Ảnh: HOÀNG HÀ

TÁC GIẢ

Vượt qua h...
đêm xuyên V...
đạo diễn Nguy...
chép, biên soạn...
văn hóa qua t...
các dân tộc Vi...
chân của chi...
khám phá, m...
ảnh là một lát...
giữ, phát huy...
trình ấy còn...
bước qua rào...
một cuộc đời...
vùng cao.

“99 NGÀY...
CÙNG MAI...

Đạo diễn...
Bông M...
là con g...
Thuyền. Chi từng...
tác tại Đài Tru...
tham gia giảng...
học lớn về khoa...
nghệ thuật, sản...
hoạt động giải...
mềm mại, sâu s...
lập. Trong nhiề...
trọng tâm huyết...
khắp mọi miền...
hành trình 99 n...
mình để tìm hi...
chuyện văn hóa...
hình ảnh trang...
những nơi chị đ...
Sau chuyến...
liệu, ký họa, và...
chị cho ra đời...
sắc màu trang...
tộc Việt Nam”...
350 trang, tái h...
đặc sắc của 35...
những câu chuy...
biệt, thay vì sử...
chọn cách thể h...
mại để tôn vinh...
họa tiết thêu, từ...
đi mà kiên cườ...
chỉ là một công...
còn là một bản...
hóa, là cách đ...
thông điệp: “R...

MỖI TUA...

Cuốn sách k...
con người, mà...
về sức mạnh

hành trình 99 ngày
liệt một mình, nữ
diễn Bông Mai đã ghi
n và kể câu chuyện
trạng phục phụ nữ
Việt Nam. Mỗi bước
là một hành trình
bức tranh, tấm
cắt văn hóa cần gìn
và hơn hết hành
truyền thông điệp
cần, "Dám sống
rực rỡ" với phụ nữ

XUYỀN VIỆT

, nhà báo Nguyễn
Mai, sinh năm 1977,
đi của cổ nhạc sĩ An
có hơn 15 năm công
viên hình Việt Nam,
đặt tại các trường đại
học xã hội, văn hóa
xuất và tổ chức các
t; là người phụ nữ vừa
ic, vừa mạnh mẽ, độc
u năm qua, chị dành
cho những chuyến đi
đất nước, đặc biệt là
gày xuyên Việt một
ều, ghi chép, kể câu
các dân tộc thông qua
phục người phụ nữ ở
n.

đi, từ hàng nghìn tư
âu chuyện đời thường,
uốn đò khảo "Rực rỡ
phục phụ nữ các dân
Tác phẩm dày trên
55 bộ trang phục
dân tộc thiểu số, kèm
đầy cảm hứng. Đặc
lĩnh hồn" của từng
người phụ nữ giản
ng. Cuốn sách không
trình nghiên cứu, mà
họa ca về tình yêu văn
Bông Mai gửi gắm
c rõ sắc màu" không

ĐẠO DIỄN BÔNG MAI

Dám sống một cuộc đời rực rỡ

■ TUỆ ANH

Đạo diễn Nguyễn Bông Mai chia sẻ về
hành trình thực hiện cuốn sách "Đu khảo:
Rực rỡ trang phục phụ nữ các dân tộc
Việt Nam".

Đạo diễn Nguyễn Bông Mai chia sẻ với công chúng tranh vẽ về trang phục truyền thống của phụ nữ các dân tộc tại triển lãm ở Tuyên Quang.

chỉ là màu sắc của trang phục, mà còn là sự rực rỡ trong văn hóa, trong tâm hồn của người phụ nữ Việt Nam. Theo đánh giá của các chuyên gia tại buổi giới thiệu, ra mắt sách, mỗi bộ trang phục được trình bày trong cuốn sách là một tác phẩm nghệ thuật được tổng hòa từ các yếu tố: tạo hình, kỹ thuật thủ công, màu sắc và tri thức dân gian. Sâu xa hơn nữa, nó có thể chứa đựng cả những câu chuyện về văn hóa, lịch sử, nghệ thuật, là sự biểu đạt, kết tinh tinh hoa văn hóa tộc người.

TÌNH YÊU ĐẶC BIỆT VỚI TUYÊN QUANG

Tuyên Quang là vùng đất có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, nơi mỗi bộ trang phục truyền thống đều chứa đựng tinh hoa và niềm tự hào văn hóa, là điểm đến đặc biệt trong hành trình sáng tạo của đạo diễn Bông Mai. Với chị, đây là mảnh đất vừa lạ vừa quen, nơi từng thước vải, từng hoa văn đều ẩn chứa một câu chuyện về sự gìn giữ, kế thừa và sáng tạo không ngừng

của người phụ nữ miền sơn cước. Bởi vậy, chị đã dành nhiều thời gian, tâm sức với mảnh đất địa đầu Tổ quốc.

Không chỉ dừng lại ở việc sưu tầm và tìm hiểu, và ra sách, mỗi đây, đạo diễn Bông Mai đã tổ chức triển lãm tại Bảo tàng Hà Giang, tỉnh Tuyên Quang, đây là địa điểm thứ hai trong hành trình giới thiệu các tác phẩm của chị. Triển lãm trưng bày 99 tác phẩm gồm tranh vẽ, clip và ảnh chụp ghi lại đời sống sinh hoạt, phong tục, trang phục truyền thống của phụ nữ khắp các vùng miền, trong đó có gần 20 dân tộc sinh sống tại Tuyên Quang. Không gian triển lãm như một bức tranh sống động với sắc chàm của người Tày, họa tiết rực rỡ của người Dao, vảy xòe đầy sức sống của người Mông hay những đường thêu tinh tế của người Pà Thẻn... Tất cả hòa quyện trong ánh nhìn đầy yêu thương và trân trọng của người nghệ sĩ dành cho văn hóa dân tộc.

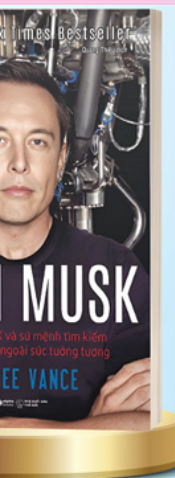
Đồng đạo người dân, du khách đến tham quan đều xúc động khi thấy hình ảnh quen thuộc của dân tộc mình được tái hiện bằng một ngôn ngữ nghệ thuật đầy tinh tế. Nhà thiết kế áo dài La Hường, phường Hà Giang 2, chia sẻ: "Là người làm việc với chất liệu thổ cẩm, tôi chưa có nhiều cơ hội khám phá sâu về đẹp của trang phục truyền thống. Triển

lãm của đạo diễn Bông Mai như mở ra một không gian mới, giúp tôi học hỏi, mở rộng tầm nhìn và thêm cảm hứng trong thiết kế".

Đạo diễn Bông Mai chia sẻ, chị có tình cảm đặc biệt với Tuyên Quang, nơi chị đã gắn bó khá lâu trong hành trình 99 ngày xuyên Việt. Ở đây, chị gặp gỡ nhiều người phụ nữ trong những hoàn cảnh khác nhau, có người làm mẹ khi tuổi đời còn rất trẻ, có người bước chân giữa núi rừng để giữ nghề dệt, có người lặng lẽ nuôi giấc mơ học chữ. "Từ những cuộc gặp ấy, tôi càng hiểu rằng người phụ nữ dù ở đâu, trong hoàn cảnh nào, cũng luôn mang trong mình một sức mạnh tiềm ẩn. Tôi muốn thông qua triển lãm này truyền cảm hứng để họ dám sống cho chính mình, dám theo đuổi đến cùng ước mơ, vượt qua định kiến của xã hội và vượt qua chính bản thân mình, để "Dám sống một cuộc đời rực rỡ", đồng thời cùng nhau gìn giữ nét đẹp trong văn hóa cộng đồng".

Từ hành trình của riêng mình, Đạo diễn Nguyễn Bông Mai đã truyền lửa cho hàng nghìn phụ nữ khác, những người đang âm thầm bước đi trong đời thường, để họ tin rằng, ở bất kỳ nơi đâu, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, ai cũng có thể sống rực rỡ theo cách của riêng mình ■

N MỘT CUỐN SÁCH

hàng chỉ kể về một
còn khơi dậy niềm tin
của trí tuệ và ý chí.

Hành trình truyền cảm hứng

■ MINH AN

Trong thế giới hiện đại, ít ai để lại dấu ấn mạnh mẽ như Elon Musk - người đàn ông được mệnh danh là "Iron Man ngoài đời thực". Cuốn sách Elon Musk: Tesla, SpaceX và Sứ Mệnh Tìm Kiếm Một Tương Lai Ngoài Sức Tưởng Tượng của Ashlee Vance - một nhà báo công nghệ có uy tín (Quang Thiệu dịch, NXB Thế giới, phát hành bởi AlphaBooks năm 2023) là một tiểu sử đầy đủ về ông, và là bản hùng ca khơi dậy niềm tin giấc mơ lớn hoàn toàn có thể trở thành hiện thực nếu đủ kiên định.

Tác giả Ashlee Vance đã dành hơn 30 giờ phỏng vấn trực tiếp Musk và phỏng vấn gần 300 người thân, bạn bè, đồng nghiệp để khám

phá một cách tương đối chân thực về con người Elon Musk, với phong cách lãnh đạo, những thất bại, cả những khoảnh khắc mạo hiểm nhưng đầy cảm hứng.

Từ tuổi thơ khó khăn ở Nam Phi, Musk đã nuôi dưỡng một trí tưởng tượng vượt xa lứa tuổi. Rồi quê hương để đến Mỹ, ông bắt đầu với những dự án khởi nghiệp công nghệ, rồi tiến tới PayPal, trước khi bước vào những "canh bạc" thay đổi cả nhân loại: Tesla - định hình tương lai xe điện; SpaceX - mở cánh cửa lên vũ trụ; và SolarCity - khai thác sức mạnh mặt trời.

Trung tâm của cuốn sách là khát vọng cháy bỏng: đưa nhân loại vượt qua giới hạn của Trái

đất, sống bằng năng lượng sạch, và vươn tới những hành tinh xa xôi. Với Musk, mọi điều bất khả thi chỉ là tạm thời. Ông chứng minh rằng tầm nhìn táo bạo, nếu đi kèm sự quyết liệt và nỗ lực bền bỉ, có thể thay đổi cả tiến trình lịch sử.

Cuốn sách cũng nhấn mạnh: thành công không bao giờ trải đầy hoa hồng. Đằng sau ánh hào quang là vô số thất bại cay đắng, áp lực khủng khiếp và cả những đánh đổi cá nhân. Nhưng chính từ những thử thách đó, sức mạnh và niềm tin mới được tôi luyện.

Từ câu chuyện của Elon Musk, người đọc có thể rút ra nhiều bài học quý: Hãy mơ thật lớn, coi thất bại chỉ là bản đáp, làm việc với niềm tin mạnh mẽ, đối mặt khác biệt và chấp nhận đánh đổi.

Cuốn sách không chỉ kể về một con người, mà còn khơi dậy niềm tin về sức mạnh của trí tuệ và ý chí. Đọc cuốn sách, độc giả - đặc biệt là người trẻ - sẽ thấy rằng: thế giới này không thuộc về những kẻ hoài nghi, mà thuộc về những ai dám hành động vì giấc mơ vượt ngoài sức tưởng tượng ■

Nhọc nhàn sau lũ

Truyện ngắn: TRỊNH THANH PHONG

Nước vừa rút đi, cánh đồng Mộ bê bết bùn đất. Những thân lúa nằm lạng dưới bùn thoi thóp thở. Bờ vỡ lở loét biến cả cánh đồng thành bãi hoang mạc. Ông bà Vá tất tả vác cuốc ra đồng. Đến đầu bờ đã vỡ oạc hàng chục mét, ông bà cùng khựng lại, đảo mắt nhìn khắp ruộng đồng. Lòng thất lại, giọng bà như mèo:

- Mất hết rồi ông ơi! Vừa mới hôm nào, lúa đang khum đồng như lưỡi câu, đuôi mảy vàng óng ả dưới nắng chiều, vậy mà!...

- Biết làm nào được, giờ bắt tội đấy! Thôi, kêu than giải quyết được gì. Còn nước, còn tát bà ạ.

- Tất bằng cách nào, tất cả đã vùi trong bùn đất. Bà thử dài. Ông ngửa mặt nhìn trời, câu nói bật ra cùng tiếng thở dài. Còn nước còn tát là thế này. Ta chặt cây cành trôi dạt gom lại, rồi về nhà mang hết đám nửa tếp bờ dậu ra đây...

- Để làm gì, bà lại hỏi.

- Làm cọc, cắm xuống ruộng rồi nâng lúa lên buộc túm lại, sau đó té nước cho bông sạch hết bùn, còn hy vọng được thu hoạch bà ạ. Làm đi, gọi hết con cái cùng chung tay ngay. Thế là cả nhà cùng vào việc, việc quá nhọc nhằn, những cái cọc cắm xuống, vớt lúa tựa vào, bùn lỏng nó tự đổ nghiêng, con cái phân nân muốn bỏ việc. Ông an ủi:

- Cố gắng, cả nhà cùng cố gắng, khổ mới phải làm, cách này không xong thì cách khác, phải cứu lúa, cứu được lúa thì nỗi cơm mới đây, nỗi cơm đây mới tính được việc khác, làm đi. Ông giục.

- Làm bằng cách nào. Cọc cắm xuống lại đổ... Đứa con gái cả phân nân. Ông Vá nhìn con rồi tự nảy sáng kiến mới.

Minh họa: BÍCH NGỌC

Ông hi hui cầm ba cái cọc thành thế chân kiềng rồi vớt lúa lên tựa vào ba chằng. Lúa đứng thẳng ngay ngắn. Cả nhà phấn khởi cùng làm theo. Vật vã ngày này, sang ngày khác, cuối cùng những bụi lúa cũng được bầu vào từng thế cọc thẳng đứng, cả nhà lại hi hục té nước, từng gầu nước té lên, bùn trôi lả tả, bóng lúa dần hờ ra, những hạt vàng lộ dưới nắng chiều. Cả nhà đứng lặng nhìn ruộng đồng, giọng ông Vá ảm áp. Nếu trời quang mây tạnh, lúa vẫn chín, tất nhiên chỉ còn năm sáu mươi phần trăm, như vậy vẫn còn thu nhập. Bà gặt đầu cùng thả mắt nhìn khắp đồng ruộng rồi lại lặng lẽ vào việc. Thấy sáng kiến từ nhà ông bà hay hay, cả làng cùng làm theo. Trưởng thôn cũng xắn tay áo cùng bà con cứu lúa. Ngày một, ngày hai cả cánh đồng Mộ lúa được bắm cả vào thế cọc cùng đón nắng gió. Ai ai cũng có niềm vui cùng cả nhà ông Vá. Trưởng thôn cũng thấy trong lòng phấn chấn, ông thăm

cảm ơn sáng kiến của nhà ông Vá. Nhìn đồng lúa vừa được cứu vớt nhưng bùn nước vẫn ngập ngụa, bờ lại nhiều khúc vỡ lở, con ngòi ven đồng Mộ vẫn đầy rác, đây cây gậy, đất cát ùn tắc làm dòng nước khó tiêu. Giọng ông sang sảng trước cánh đồng:

- Cả làng nhờ sáng kiến của nhà ông Vá, ta đã dựng được cây lúa đứng lên rồi, bóng lúa đã được mọi người té nước rửa sạch, khả năng vẫn còn thu nhập cao, làng vẫn giữ được ổn định, không phải nom chờ vào sự cứu trợ của Nhà nước. Nhưng bây giờ thiên tai khó lường, bão chống bão, để đảm bảo cho cây lúa đồng Mộ ta đón nắng, kết hạt mẩy, giờ bà con ta phải hợp sức lại vì công việc chung của cả đồng Mộ.

- Để làm gì ạ?

- Như là con biết đấy, thời tiết bây giờ biến đổi bất thường, bão chống bão, lũ chống lũ, bà con ta vừa nhọc nhằn cây cọc vớt được những

thân lúa đứng lên, giờ đồng vốn ứ nước, lý do con ngòi bị tắc đầy rác, đầy đất, nước chảy ra sông khó, bờ lại lở vỡ. Việc này cả làng phải cùng hợp lực mới làm được. Bà con đồng thuận không?

- Đồng thuận, đồng thuận...

- Vậy ta cùng chung tay dọn sạch rác rưởi còn phủ giữa lòng ngòi, nạo sạch đất sỏi để dòng nước thông ra sông rồi kiến tạo lại bờ đã vỡ để cánh đồng hoàn thổ như xưa. Bà con đồng lòng ta vào việc ngay nhé, càng nhanh càng tốt vì giờ đất mưa gió không biết thế nào mà lường.

- Nhất trí, nhất trí! Và thế là cả làng cùng vào việc. Lòng người thuận thì sức mạnh lớn chỉ vài ngày sau lũ con ngòi đã thông thoáng, nước băng băng chảy ra dòng Lô xuôi về biển cả, những khúc bờ vỡ nhanh chóng được khơi đắp lại. Cánh đồng hoàn thổ dần, những cụm lúa tựa vào cọc phơi dưới nắng gió vàng đỏ dần dần đưa trước gió. Nhìn

đồng Mộ, mọi người cùng vui tươi một lời thân mật. "Vất vả, nhọc nhằn một tý nhưng còn hạt lúa là cả ngày mừng rồi. Giờ ác thật...".

Giời đất thì vẫn thế, nắng mưa lũ lụt... muôn đời nhưng bây giờ tàn khốc quá, cũng tại cả người đấy. Tiếng phân nân vang giữa đồng. Mọi người im lặng cùng ngửa mặt nhìn núi Sặt. Sau lũ những suối đất thẳng tuột, đỏ au cùng xô xuống đồng Mộ. Trưởng thôn cất giọng:

- Đúng, một phần tại thiên nhiên biến đổi khắc nghiệt, một phần cũng tại người nữa. Những vết lở xô từ đỉnh núi xuống đồng là tại ta khai thác hết cây cối. Đất trở ra, mưa trành sao lở xối.

- Phải, phải! Mọi người cùng hòa theo rồi cùng đồng thanh: "Phải cùng nhau hợp sức khôi phục lại núi Sặt Trưởng thôn ạ. Ngày xưa núi rậm rì đầy tre nứa, giang, vầu, lim lát... giờ trệt ra đấy, mưa đất sỏi chả đổ xuống đồng Mộ thì đổ đi đâu. Phải khôi phục lại màu xanh cho núi Sặt. Núi Sặt xanh sẽ ngăn bớt lũ lụt, con cháu sau này đỡ khổ và đồng Mộ mới yên, mới mãi mãi là vựa lúa nuôi sống dân làng..."

- Vâng, vâng cảm ơn bà con. Cảm ơn ông Vá đã kịp nghĩ ra cách cứu lúa sau ngập lũ. Vất vả nhọc nhằn nhưng không trắng tay là mừng rồi. Giọng Trưởng thôn mừng rỡ và trong đầu ông bắt đầu hình thành một dự án để cùng cả làng từng bước khôi phục lại núi Sặt và hệ thống ngòi mương quanh đồng Mộ để hạn chế dần những thiệt hại sau mỗi mùa lũ lụt. Như vậy người làng đỡ nhọc nhằn và cánh đồng Mộ mãi mãi là vựa lúa nuôi sống con người.

LÊ TRƯỜNG

Đi qua những ngày thu

Đi qua những ngày thu êm dịu
Vẫn còn nghe vọng khúc ru mùa
Phía ngõ quen thì thầm lá hát
Ngọn gió sớm chiều cứ lao xao

Sợi nắng mềm thêu vàng trên cỏ
Có con chuồn vờn lượn loanh quanh
Lối nhỏ mình thông dong dạo bước
Dưới tàn cây nghiêng bóng yên bình

Thương mái nhà vẫn màu rêu cũ
Khói trắng bay quện ánh hoàng hôn
Dáng mẹ hiền thân quen gần gũi
Từng bữa cơm thơm đậm nét quê

Thu chuta xa mà như chớm lạnh
Phải chăng đông cũng sắp ghé ngang
Đàn chim sẽ trở về làm tổ
Ríu rít trao nhau những khúc tình.

Minh họa: NGỌC AN

LÊ KHẮC DINH

Mùa đi

Đã thấy mùa đi trong sắc cỏ
Triền đê vắng những cánh diều
Cánh đồng sau ngày trở dạ
Đất nằm nghỉ chuyện ngày xa.

Đã thấy mùa đi trên đôi cánh
Thiên di qua những bóng chiều
Sông quê sau ngày mưa bão
Giật mình ngỡ giấc chiêm bao.

Đã thấy mùa đi trong lộn gió
Nẻo quê thất dải sương mờ
Đò nằm gối đầu lên bãi
Nghe sông kể chuyện rộng dài.

Có một mùa đi rất lạ
Con đường chật bước người về
Nỗi lòng chất đầy màu lá
Dặm trường trĩu nặng tình quê!

Đã thấy mùa phai trên mái tóc
Mẹ ngồi đan nắng mùa Đông
Con nghe mùa đi rừng rúc
Chiều nay bất chợt bão lòng.

Minh họa: ĐỨC TRẦN

NGÔ BÁ HÒA

Bức tranh mùa thu

Cung đường lên ruộng bậc thang
Rập rờn sóng lúa đổ vàng chân mây
Chiều thu phảng phất sương bay
Gió đưa hương cốm thơm say lưng trời

Khèn ai réo rắt gọi mời
Váy hoa xúng xính bung chồi thanh tân
Đến Hoàng Su Phì băng khuâng
Gặp chiều thu nắng lằng lằng bóng rìng

Chân ai bước giữa ngập ngừng
Nửa mơ nửa thực lưng chừng non xanh
Mùa thu khéo vẽ bức tranh
Lồng trong khung núi long lanh sắc đời.

DIỄM MY

Quê xưa

Thu tàn gót móng chạm mây sương,
Đông sắp về chuta, dạ vấn vương.
Tam giác mạch hồng vừa thắm sắc,
Đôi thông sương phủ, mắt nhìn thương.
Núi Cô tiên đứng, mây giăng lối,
Phố Bàng tường trình, mộng viễn phương.
Nửa đời gieo mộng miền non nước,
Lặng lẽ non cao, một cố hương.

ĐẾN VỚI BÀI THƠ HAY

Hoa vàng mùa thu

Lũ sẽ đồng tít tít giục nhau đi
Thấp nắng ngọt cho ngày vàng thêm mãi
Thăm thăm trời xanh, ngút ngàn bến bãi
Con đò bình yên nghe sóng giữa dòng trôi.

Mùa chín dần trên trái bưởi xanh tươi
Nghe rộn rã bầy ong đi tìm mật
Vàng ở trên trời và vàng ở dưới đất
Cúc bồi hồi khép cánh tình khô.

Loài hoa khiêm nhường đã thấm lòng tôi
Thuở chân đất mùa thu đến lớp
Vương băng quơ trên sắc áo hoa vàng
Mơ ngọt ngào đẹp mới, cặp xinh.

Ta không quên bài hát tuổi thơ mình
Có hoa cúc như mặt trời mới thức
Lũ sẽ đồng gọi mùa thu đi học
Ngơ ngẩn buồn như nước giữa dòng sông.

BÌNH NGUYỄN TRANG

BÌNH Nguyễn Trang là một giọng thơ nữ tính, giàu cảm xúc, thường chạm đến những hoài niệm dung dị mà sâu sắc của đời sống. Bài thơ “Hoa vàng mùa thu” không chỉ là một bức tranh thiên nhiên tuyệt đẹp mà còn là một tấm vé khứ hồi đưa người đọc trở về miền ký ức tuổi thơ trong trẻo, nuôi dưỡng niềm ước vọng về một mùa thu an lành, nguyên vẹn.

Mùa thu trong thơ Bình Nguyễn Trang được khắc họa bằng những nét vẽ no đủ, rạng rỡ và tràn đầy sức sống:

Lũ sẽ đồng tít tít giục nhau đi/Thấp nắng ngọt cho ngày vàng thêm mãi/Thăm thăm trời xanh, ngút ngàn bến bãi/Con đò bình yên nghe sóng giữa dòng trôi.

Sự xuất hiện của “lũ sẽ đồng tít tít” không chỉ là âm thanh mà còn là nhịp điệu hân hoan của mùa tựu trường. Hình ảnh nhân hóa “thấp nắng ngọt” đầy tinh tế, biến ánh nắng thành một thứ quả ngọt lành, ấm áp. Bầu trời “thăm thăm”, bến bãi “ngút ngàn” mở ra một không gian khoáng đạt. Đặc biệt, “con đò bình yên nghe sóng” là biểu tượng của sự tĩnh tại, hiền hòa, nơi dòng sông chứa hết biết đến sự hùng dữ của thiên tai.

Mùa thu là sự sung túc của “trái bưởi” và cái rộn ràng của “bầy ong”. Nhưng đỉnh cao của cảm xúc là khi nhà thơ dừng lại ở hoa cúc - loài hoa đồng nội giản dị, khiêm nhường nhưng ôm chứa cả linh hồn của tuổi thơ. Loài hoa này đã “thấm lòng” cô bé “chân đất” ngày nào, vương trên “sắc áo hoa vàng”, nuôi dưỡng những ước mơ đầu đời về “đẹp mới, cặp xinh”. Ký niệm cứ thế tuôn chảy như một bài ca:

Ta không quên bài hát tuổi thơ mình/Có hoa cúc như mặt trời mới thức/Ngơ ngẩn buồn như nước giữa dòng sông.

Hình ảnh “hoa cúc như mặt trời mới thức” là một ẩn dụ đầy sức sống, khẳng định hoa cúc là nguồn sáng, là niềm hy vọng của những ngày đầu tiên đến lớp. Nỗi “ngơ ngẩn buồn” cuối cùng không phải là bi lụy, mà là sự lắng đọng, nuôi tiếc thăm kín trước dòng chảy vô tình của thời gian.

Chính dòng chảy “bình yên” của con đò và nỗi “buồn ngơ ngẩn” nhẹ nhàng trong thơ đã tạo nên một câu nói cảm xúc tinh tế, khiến người đọc không khỏi xót xa khi liên hệ với “thu mùa lũ” khắc nghiệt đã và đang đổ ập xuống nhiều vùng đất.

Mùa thu trong ký ức của Bình Nguyễn Trang là mùa “nắng ngọt” và “trời xanh thăm thăm”. Nhưng thu nay, cái nắng vàng ngọt ngào ấy thường bị che khuất bởi màu mưa dầm dề và màu nước lũ đục ngầu. Hình ảnh “con đò bình yên” bỗng trở thành nỗi khao khát lớn lao, bởi ngoài kia, dòng sông không còn “nghe sóng” hiền hòa mà đang gầm gào nhấn chìm cả nhà cửa, mùa màng. Ước gì cái mùa thu an lành, đầy hoa vàng của ký ức ấy có thể trở về, an ủi, và che chở cho những phận người đang hứng chịu bão tố.

Bài thơ “Hoa vàng mùa thu” vì thế không chỉ là một kỷ niệm cá nhân mà còn là ước vọng nhân văn chung về một mùa thu vĩnh cửu không có bão lũ, một mùa thu luôn chứa đựng những niềm vui giản dị, nguyên lành của tuổi thơ. Đọc thơ Bình Nguyễn Trang, ta như được tiếp thêm hy vọng rằng sau lớp bùn lầy, những cánh hoa cúc vàng “như mặt trời mới thức” sẽ lại nở rộ, thấp lên niềm tin vào sự khởi đầu.

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Bảo vệ người tiêu dùng trong môi trường số

■ ANH DUY

Trong kỷ nguyên số, mạng xã hội trở thành chợ lớn của thời đại, nơi mỗi lượt chia sẻ hay lời quảng bá của người nổi tiếng có thể tác động đến hàng triệu người. Nhưng đáng tiếc, không ít người nổi tiếng (KOL, KOC) đã lợi dụng sức ảnh hưởng ấy để quảng cáo sai sự thật, tiếp tay cho sản phẩm kém chất lượng, thậm chí vi phạm pháp luật, gây thiệt hại nghiêm trọng cho người tiêu dùng.

KHI NỔI TIẾNG THÀNH TAI TIẾNG

NHỮNG vụ việc liên quan đến người nổi tiếng bị vướng vào vòng pháp luật gần đây cho thấy một thực tế đáng lo: nhiều người nổi tiếng coi nhẹ trách nhiệm xã hội, bất chấp pháp luật để kiếm tiền. Họ sẵn sàng "gắn mác uy tín cá nhân" cho những sản phẩm chưa được kiểm chứng của họ, khiến người tiêu dùng - nhất là giới trẻ - bị cuốn vào vòng xoáy niềm tin mù quáng. Họ cũng làm những việc pháp luật chưa cho phép nhưng vẫn "đăng đàn" trên mạng xã hội mỗi ngày khiến nhà đầu tư và người hâm mộ bị cuốn theo.

Chuyện từ các Sack và người nổi tiếng gần đây cho thấy, ranh giới giữa nổi tiếng và tai tiếng trở nên mong manh hơn bao giờ hết. Có khi là do một phát ngôn lệch chuẩn, một hành vi phản cảm hay một "chiêu trò" gây sốc. Có khi là

Ngân 98 bị khởi tố, bắt tạm giam để điều tra tội "Săn xuất, buôn bán hàng giả là thực phẩm".

những việc họ làm, chuyện đời tư, khiến hình ảnh họ xây dựng bấy lâu sụp đổ trong chớp mắt, thậm chí bị vướng vào vòng lao lý.

Những "tai tiếng" ấy cũng là lời cảnh tỉnh cho công chúng - những người đang vô tình tiếp tay cho sự lan truyền độc hại khi chia sẻ, bình luận, bàn tán không kiểm soát. Càng nhiều người "đổ xô" xem, càng khiến sự lệch lạc có đất sống.

Mua hàng trong môi trường số có những đặc thù khác hẳn so với truyền thống. Người tiêu dùng thường mua bằng cảm xúc nhiều hơn lý trí, bị lôi cuốn bởi hình ảnh, lời nói ngọt ngào, các chiêu trò "thao túng tâm lý" như khuyến mãi giới hạn thời gian, "hàng sắp hết", "người nổi tiếng

đang dùng", "chốt đơn ngay để nhận quà"... Những kỹ thuật đánh vào tâm lý sợ bỏ lỡ khiến người mua ra quyết định vội vàng, thiếu kiểm chứng, dễ trở thành nạn nhân của quảng cáo sai sự thật hoặc hàng giả, hàng nhái.

LÀM SAO ĐỂ AN TOÀN?

Để bảo vệ người tiêu dùng trong môi trường số, cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp. Đầu tiên là siết chặt quản lý và xử phạt nghiêm các hành vi quảng cáo sai sự thật, đặc biệt với người nổi tiếng. Cùng đó là xây dựng cơ chế cảnh báo sớm và công khai tài khoản vi phạm trên các nền tảng mạng xã hội. Mỗi người tiêu dùng cũng cần tự trang bị kỹ năng

Shack Thủy bị bắt tạm giam để điều tra vụ án Lừa đảo chiếm đoạt tài sản, Đưa hối lộ, Nhận hối lộ.

tiêu dùng số, giúp tỉnh táo, biết kiểm chứng thông tin. Đồng thời, doanh nghiệp và người nổi tiếng phải ký cam kết đạo đức quảng cáo, coi đây là chuẩn mực nghề nghiệp bắt buộc.

Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (sửa đổi) năm 2023 đã bổ sung quy định cụ thể về trách nhiệm của người có ảnh hưởng, người đại diện hình ảnh, yêu cầu họ phải chịu trách nhiệm liên đới nếu quảng cáo sai sự thật hoặc gây thiệt hại. Đây là bước tiến pháp lý quan trọng, song điều cốt lõi vẫn là đạo đức nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội của mỗi người nổi tiếng.

Công chúng ngày nay không chỉ quan tâm người nổi tiếng mặc gì, nói gì, mà còn quan tâm xem

họ sống có trách nhiệm đến đâu. Một xã hội văn minh đòi hỏi người nổi tiếng không chỉ lan tỏa năng lượng tích cực mà còn tôn trọng sự thật, tôn trọng người tiêu dùng - những người đang gián tiếp nuôi dưỡng thương hiệu của họ.

Và quan trọng, mỗi người tiêu dùng cũng cần trở thành tuyến phòng thủ đầu tiên của xã hội số. Không nên dễ cảm xúc và chiều theo quảng cáo đánh lừa lý trí. Hãy kiểm chứng thông tin, chọn sản phẩm có nguồn gốc rõ ràng, và nói "không" với những người nổi tiếng coi thường đạo đức và pháp luật. Bảo vệ mình cũng chính là góp phần xây dựng một môi trường mạng lành mạnh, nơi niềm tin và trách nhiệm được tôn trọng ■

XEM GÌ Ở ĐÂU?

Cuối tuần này (ngày 25 và 26/10), Truyền hình Tuyên Quang và rạp Lotte Tuyên Quang mang đến cho khán giả loạt bộ phim hấp dẫn, phong phú về thể loại, từ hài hước, hành động đến tâm lý, tình cảm. Hãy lựa chọn cho mình những bộ phim yêu thích để cùng gia đình và bạn bè tận hưởng những phút giây giải trí trọn vẹn cuối tuần này!

TTV Tuyên Quang

- 08h00: Bác Ba Phi.
- 10h30: Sông đón trăng lên.
- 13h00: Mặt trời sự thật.
- 18h00: Đuổi theo bóng hình.
- 21h15: Ngã rẽ số phận.
- 22h20: Người giàu cũng khóc.

Lotte Tuyên Quang

- Cục vàng của ngoại (13 tuổi trở lên): 9h10, 13h40, 18h20, 20h30.
- TEE YOD: Quỳ ăn tạng - Phần 3 (16 tuổi trở lên): 11h30, 16h00.
- Từ chiến trên không (16 tuổi trở lên): 13h40, 20h20.
- Năm của anh, ngày của em (13 tuổi trở lên): 11h20, 13h20.
- Phim Shin cậu bé bút chì: nóng bỏng tay! những vũ công siêu cay Kasukabe (mọi lứa tuổi): 9h10, 15h50, 18h10.
- Điện thoại đen 2 (18 tuổi trở lên): 9h00, 15h40, 18h00, 20h20.
- Xà thuật tiểu tam (16 tuổi trở lên): 11h20.

NHỊP CẦU NHÂN ÁI

Thương cô học trò mắc bệnh Lupus ban đỏ

NGOẠI hình khác biệt, cơn đau hành hạ đến chết đi sống lại, đi viện nhiều hơn cả đi học, cô học trò Vũ Trang Anh, lớp 7C, Trường THCS Thăng Quân, xã Yên Sơn đang từng ngày phải chống chọi với căn bệnh Lupus ban đỏ, rất cần sự chung tay hỗ trợ của các nhà hảo tâm.

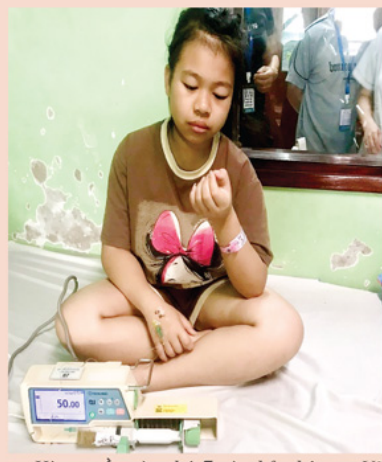
Vì cuộc sống mưu sinh nên bố em đi làm ăn xa từ lúc em còn nhỏ, mẹ làm công nhân gần nhà để tiện chăm sóc các con, nhưng phần lớn mọi chi phí sinh hoạt, tiền học của em Anh đều nhờ vào bà ngoại là bà Đỗ Thị Hiền.

Bà Hiền kể trong nước mắt: "Vào cuối tháng 4 năm 2025, cháu ngoại tôi có biểu hiện mệt mỏi, 2 mắt bị sưng, mặt phù, đi tiểu liên tục. Tôi đưa cháu xuống Bệnh viện Đa khoa tỉnh Tuyên Quang thăm khám, rồi cháu được chuyển xuống Bệnh viện Nhi Trung ương Hà Nội, các bác sỹ chẩn đoán cháu bị bệnh Lupus ban đỏ có biến chứng, có dịch ở phổi, gan và thận tổn thương. Cháu phải điều trị ứch cực ở bệnh viện hơn 1 tháng rồi về nhà. Mỗi

tháng cháu tôi lại phải xuống bệnh viện thăm khám 2 - 3 lần, theo dõi phác đồ điều trị bệnh. Từ khi cháu gái tôi nhập viện, gia đình càng khốn đốn. Tôi phải chạy vạy khắp nơi lo tiền đóng viện phí. Mẹ cháu công việc bấp bênh, em của cháu còn quá nhỏ. Thương cho cháu gái không được sống trọn vẹn trong tình yêu thương của bố, giờ lại phải sống trong sự hành hạ của bệnh tật, người làm bà như tôi cũng chẳng biết bầu vịu vào đâu khi tuổi đã cao, kinh tế thì không có".

Sau 5 ngày kêu gọi ủng hộ trên chuyên mục Nhịp cầu Nhân ái của Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang, em Vũ Trang Anh đã nhận được sự hỗ trợ của các cơ quan, ban, ngành, nhà hảo tâm trong và ngoài tỉnh, với số tiền gần 10 triệu đồng. Chuyên mục rất mong tiếp tục có những tấm lòng hảo tâm giúp đỡ em Vũ Trang Anh.

Mọi sự giúp đỡ xin gửi về bà Đỗ Thị Hiền, bà ngoại của em Vũ Trang Anh, tổ dân phố Trầm Ân, xã Yên Sơn, tỉnh Tuyên

Hàng tuần vào thứ 7 và chủ nhật em Vũ Trang Anh, lớp 7C, Trường THCS Thăng Quân, xã Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang lại đi điều trị tại Bệnh viện Nhi Trung ương.

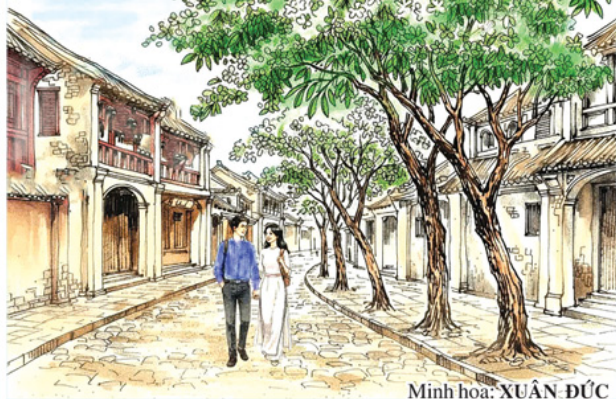
Quang. ĐT: 0375377805. Hoặc có thể gửi về chị: Trần Thị Minh Thủy, Phóng viên Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang, số tài khoản cá nhân: 8100215014802, Ngân hàng Agribank. Điện thoại: 0976.840.865.

Tin ảnh: MINH THỦY

TẢN VĂN

Hương sữa

■ THIÊN THANH

Minh họa: XUÂN ĐỨC

KHI gió mùa khẽ chạm vào những hàng cây, tôi lại nghe thoang thoang mùi hương ấy - hương hoa sữa, nồng nàn và da diết. Nó thoảng qua trong gió, mong manh như thể đã chờ tôi suốt bao năm tháng mãi mê đi qua những chặng đường gấp gành của cuộc đời.

Đêm nay, tôi đứng lặng bên con phố cũ. Dưới ánh đèn vàng, những chùm hoa trắng nhỏ đung đưa, tỏa hương miên man. Mùi hương ấy, chỉ thoảng chạm thôi mà lòng đã chùng xuống. Sau bao năm tháng va vấp, tôi tưởng mình đã đủ vững vàng trước mọi cảm xúc. Ấy vậy mà chỉ một lần hương thôi, mọi kỷ ức xưa cũ lại ùa về, nhẹ mà sâu, dịu mà đau.

Ngày ấy, cũng một mùa đông. Tôi - một chàng sinh viên trẻ, nghèo tiền bạc nhưng giàu mơ ước. Con phố này, hàng cây này, từng viên gạch lấm bụi đều in dấu chân của tuổi hai mươi - tuổi của niềm tin, của tình yêu đầu tiên. Cô gái nhỏ đi bên tôi, tóc chạm vai, nụ cười trong veo như nắng cuối thu. Chúng tôi đã từng nghĩ, mùa hoa sữa sẽ còn mãi, rằng tình yêu cũng sẽ mãi như mùi hương ấy không bao giờ tàn.

Nhưng đời sống vốn dĩ chẳng chiều lòng người. Tôi rời giảng đường, cuốn theo bao bon chen, sóng gió cuộc đời. Có những năm tháng dài, tôi mãi đi qua những miền xa, mang trong tim nhiều vết xước thời gian. Giữa dòng đời hối hả, tôi đã quên mất mình từng yêu hương hoa sữa đến nhường nào.

Rồi một ngày, tóc đã điểm sợi bạc, tôi mới có dịp thành thoi đi lại con đường xưa. Hương hoa sữa bất chợt ùa về, nồng nàn đến nghẹt thở. Trong khoảnh khắc ấy, tôi nghe rõ tiếng thời gian đang trôi qua trong tim mình, chậm rãi, trầm buồn, như khúc nhạc cũ vang lên giữa phố đông.

Hóa ra, con người ta dù nghĩ đi qua bao giông bão, vẫn có một góc mềm yếu đến lạ. Một mùi hương, một khung cảnh, một âm thanh... đủ khơi dậy cả một vùng ký ức tưởng đã phủ bụi. Tôi đứng rất lâu dưới gốc cây, nhìn những chùm hoa rơi xuống vai áo, lặng lẽ mà xót xa. Không phải vì tiếc một tình yêu đã cũ, mà vì trong khoảnh khắc ấy, tôi gặp lại chính mình, chàng trai trẻ năm nào, trong trẻo, mơ mộng, tin vào những điều đẹp nhất.

Giờ đây, sau bao năm tháng lạc trôi giữa dòng đời, tôi hiểu rằng hương hoa sữa không chỉ gợi nhớ một thời tuổi trẻ. Nó còn là lời nhắc nhở: dù cuộc đời có xô nghiêng đến đâu, ta vẫn cần giữ cho mình một miền ký ức để neo lại. Một nơi để lòng có thể dịu xuống, để ta biết rằng mình vẫn còn biết rung động, biết nhớ, biết yêu dù chỉ là với một mùi hương trong gió.

Tôi hít sâu một hơi. Hương hoa sữa ngấm vào phổi, lan khắp lồng ngực. Có vị ngọt, có vị đắng, và có cả sự bình yên đến lạ. Tôi biết, mình không còn trẻ nữa. Nhưng cũng chính lúc này, tôi thấy rõ hơn bao giờ hết: Có những điều tưởng đã lùi xa, vẫn âm thầm đi cùng ta suốt cả cuộc đời như hương hoa sữa, nồng nàn và lặng lẽ giữa tháng ngày tưởng đã chai sạn của một người từng đi qua nhiều giông bão ■

 Việc tử tế

Năng lượng tích cực

Thiện nguyện không cần hô hào, chỉ cần hành động xuất phát từ trái tim. Chính những việc làm tử tế, thầm lặng, không cầu kỳ đã và đang thắp lên ngọn lửa ấm áp, lan tỏa năng lượng tích cực mạnh mẽ trong cộng đồng.

Thanh niên sống đẹp

TRONG đợt mưa lũ lớn đầu tháng 8 vừa qua, với những hành động quyết đoán, anh Mùa A Thi (26 tuổi), Trưởng ban Háng Pù Xi, xã Xa Dung, tỉnh Điện Biên đã cứu sống gần 100 người dân trong bản. Theo đó, rạng sáng 1/8, ngay khi nhận thấy những dấu hiệu bất thường sau nhiều ngày mưa lớn, anh Thi đã quyết định gọi điện báo các hộ gia đình ở khu vực có nguy cơ sạt lở rõ cao phải di tản khẩn cấp. Trưởng bản Mùa A Thi cùng Bí thư Chi bộ và lực lượng Dân quân kịp thời hướng dẫn bà con di dời sang khu vực an toàn.

Cuộc di dời trong đêm diễn ra khẩn trương. Chỉ sau khoảng 30 phút, hơn 20 hộ dân với gần 100 người dân đã được tập trung về khu vực cao hơn, an toàn hơn. Sau đó không lâu, cả một quả đồi đã bị sạt lở nghiêm trọng, vùi lấp toàn bộ khu vực sinh sống của hơn 20 hộ dân. Quyết đoán, dám

ngiht, dám làm, Trưởng bản Mùa A Thi đã thể hiện rõ vai trò là điểm tựa vững chắc cho bà con bản Háng Pù Xi cùng vượt qua những ngày gian khó trong cơn lũ dữ. Mùa A Thi chia sẻ một mực sau khi nhận Giải thưởng "Thanh niên sống đẹp" năm 2025: "Đừng gọi mình là người hùng. Với vai trò Trưởng bản, việc động viên các hộ dân khẩn trương di dời xuất phát từ trách nhiệm của mình là phải bảo đảm an toàn cho bà con trong bản".

Anh Mùa A Thi, Trưởng bản Háng Pù Xi, xã Xa Dung, tỉnh Điện Biên thống kê thiệt hại do mưa lũ gây ra.

9 năm "nuôi" tử bánh mì 0 đồng

6h sáng hàng ngày, tử bánh mì miễn phí ở góc đường Quang Trung, quận Hải Châu, Đà Nẵng của anh Trần Hữu Đức Nhật lại được lấp đầy. Tử bánh mì là điểm đến quen thuộc suốt 9 năm qua của lao động nghèo, bệnh nhân, người nhà tại các bệnh viện lớn ở quận Hải Châu.

Anh Nhật đặt tử bánh ở trước cửa nhà từ đầu năm 2016 để thực hiện tâm nguyện của người mẹ quá cố. Tuần đầu tiên, anh Nhật chuẩn bị 40 - 50 chiếc mỗi ngày. Sau

vài tháng, đông người lao động, bệnh nhân tìm đến. Cứ khoảng 6h sáng anh đẩy tử ra cửa, khoảng hai tiếng hết 100 chiếc. Hành động duy trì hàng ngày, chỉ nghỉ một tuần mỗi dịp Tết. Kinh phí mỗi tháng khoảng 12 triệu đồng, hầu hết từ thu nhập của anh Nhật và một phần do mọi người trong gia đình góp thêm.

Khi tử bánh được biết đến rộng rãi, nhiều nhà hảo tâm tìm đến chung tay đóng góp tăng số lượng bánh.

Hết lòng làm thiện nguyện

Bà Võ Thị Vân cùng nhiều tấm lòng nhân ái khác, âm thầm thấp sáng niềm tin cho những mảnh đời bất hạnh.

SUỐT mấy chục năm liền, bà Nguyễn Thị Thanh, sinh năm 1958 (ngụ xã Phước Mỹ Trung, tỉnh Vĩnh Long) luôn hết lòng với công tác thiện nguyện ở địa phương. Vươn lên từ nghèo khó, khi làm ăn khấm khá, bà dành nhiều thời gian, tiền bạc để chăm lo cho người nghèo bằng cả tấm lòng của mình.

Bà Thanh cho biết: "Suốt mấy chục năm qua, tôi đã tích góp, làm từ thiện với số tiền hơn 10 tỷ đồng. Trong đó, xây tặng 6 nhà tình thương cho hộ nghèo, 5 đoạn đường bê

tông (tổng chiều dài khoảng 1.300 m), duy tu đường giao thông nông thôn, hỗ trợ bệnh nhân bị nhiễm chất độc da cam và tặng bánh Trung thu, học bổng, xe đạp... cho học sinh con hộ nghèo và hộ cận nghèo".

Hiện tại, bà Thanh là Chủ nhiệm Câu lạc bộ Nhân ái Phước Mỹ Trung. Từ nguồn quỹ 50 triệu đồng gửi ngân hàng, hằng tháng, Câu lạc bộ rút lãi để giúp người nghèo neo đơn trong và ngoài xã Phước Mỹ Trung.

ĐỨC HẢI (Tổng hợp)

Phụ nữ Mông luôn mang bên mình túi lưới để phơi sấy ở bất kỳ đâu, dù lên nương hay đi chợ.

Phụ nữ Mông tỉ mỉ vẽ sáp ong lên vải lanh để tạo hoa văn truyền thống trước khi nhuộm chàm.

Bàn tay khéo léo của người phụ nữ Mông sẽ từng sợi lanh, khởi đầu cho hành trình tạo nên tấm vải truyền thống.

ĐỆT LANH của người Mông

■ Phóng sự ảnh: THU PHƯƠNG

Trên Cao nguyên đá Đồng Văn, nơi đồng bào Mông chiếm gần 80% dân số, nghề dệt lanh truyền thống bền bỉ tồn tại giữa muôn trùng đá tai mèo. Qua bao thế hệ, đôi bàn tay phụ nữ Mông vẫn kiên nhẫn se sợi, dệt vải trên những khung cửi mộc mạc, tạo nên trang phục rực rỡ sắc màu, mang theo niềm tự hào về bản sắc dân tộc được trao truyền và mở ra hướng phát triển sinh kế mới. Nhiều hợp tác xã và nhóm phụ nữ Mông đã khôi phục, sáng tạo các sản phẩm thủ công như túi, khăn, phụ kiện phục vụ du lịch, thậm chí vươn ra xuất khẩu, mang lại nguồn thu nhập ổn định cho người dân. Kỹ thuật trồng lanh và dệt vải lanh của người Mông đã được vinh danh Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Để hoàn thiện một tấm vải lanh, người Mông phải tỉ mỉ qua 41 công đoạn, từ gieo hạt, thu hoạch, tách vỏ, giã sợi, se sợi, nấu sợi cho đến dựng khung dệt...

MÓN NGON CUỐI TUẦN

Bánh đá, một cái tên nghe lạ lẫm, thậm chí “cứng nhắc” như chính địa danh Cao nguyên đá. Thế nhưng, món ăn dân dã này lại chứa đựng tinh hoa văn hóa, sự cần cù và sáng tạo của đồng bào dân tộc Dao, Nùng nơi rẻo cao.

BÁNH đá, hay còn được gọi là bánh Lơ khoải, có nguồn gốc sâu xa từ nhu cầu dự trữ lương thực truyền thống của người dân vùng cao. Thuở xưa, khi vùng núi chưa có điện và tủ lạnh, việc bảo quản thực phẩm qua những mùa đông dài, khan hiếm là một bài toán lớn. Người dân đã tìm ra một giải pháp độc đáo: biến những hạt gạo nếp nướng thơm dẻo thành những “viên đá” cứng cáp để tích trữ. Cái tên “bánh đá” cũng xuất phát từ đặc tính này: sau khi làm xong và để nguội, bánh cứng lại như đá, thậm chí khi gõ vào nhau có thể phát ra âm thanh.

Quá trình chế biến bánh đá tuy sử dụng nguyên liệu dân dã nhưng lại vô cùng công phu và tỉ

Bánh đá vùng cao

■ HOÀNG ANH

mi, đòi hỏi sự khéo léo và tuân thủ theo những công đoạn truyền thống. Nguyên liệu cốt lõi là những hạt gạo nếp nướng (hoặc gạo tẻ) được trồng trên các thửa ruộng bậc thang, mang hương vị dẻo thơm đặc trưng của núi rừng. Gạo được chọn lọc kỹ lưỡng, sau khi ngâm nước khoảng 4 - 5 tiếng sẽ được xay thành bột. Để chiếc bánh không chỉ ngon mà còn bắt mắt, đồng bào đã khéo léo sử dụng các loại lá, hoa tự nhiên có sẵn như lá cẩm, hoa đậu biếc, nghệ, gấc để tạo nên các màu sắc xanh, tím, vàng, đỏ rực rỡ. Công đoạn quan trọng nhất chính là giã và nặn bánh. Bột gạo sau khi đồ (hấp) chín sẽ được vớt ra, giã nhuyễn và nhào nặn bằng tay thật nhanh khi bột còn nóng, để đảm bảo độ dẻo quánh. Bột được nặn thành những khối hình trụ thon dài, to như viên gạch (khoảng 10 - 15 cm đường kính, nặng khoảng 1kg/chiếc). Thao tác

Bánh đá được tạo màu từ các loại cây rừng.

nặn phải dứt khoát, nhanh chóng để tránh bột nguội và vón cục. Sau khi nặn, bánh được để nguội hẳn, sau đó mới tiến hành bảo quản.

Bánh đá khi mua về phải qua chế biến mới có thể thưởng thức,

và sự đa dạng trong cách chế biến đã biến món lương thực dự trữ này thành một đặc sản hấp dẫn. Bánh thường được cắt thành lát mỏng hoặc thái sợi trước khi chế biến. Cách ăn

phổ biến và được yêu thích nhất là chiên giòn hoặc nướng trên bếp than hồng. Khi chiên, bánh nở phồng, bên ngoài giòn rụm, bên trong vẫn giữ được độ dẻo dai, thơm bùi vị gạo. Món này thường được chấm với mật ong rừng ngọt thơm hay sữa đặc béo ngậy. Ngoài ra, bánh đá thái sợi còn được dùng để nhúng lẩu, thay thế bún hoặc mì, mang lại cảm giác mới lạ, độc đáo. Một biến tấu ngọt ngào khác là nấu chè Thảng Dền - cắt bánh thành viên nhỏ, luộc mềm rồi nấu với nước đường gừng ấm nóng, rắc thêm đậu phộng rang giòn.

Ngày nay, bánh đá đã được hút chân không, đóng gói cẩn thận và bày bán rộng rãi như một món quà đặc sản. Phương pháp bảo quản hiện đại trong ngăn mát hoặc ngăn đá tủ lạnh giúp du khách dễ dàng mang món ăn này về xuôi. Với mức giá dao động từ 50.000 - 100.000 đồng/kg, bánh đá không chỉ mang đến hương vị độc đáo của vùng cao mà còn là món quà ý nghĩa, gửi gắm tình cảm và nét văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số.

● TỔNG BIÊN TẬP: MAI ĐỨC THÔNG ● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 140/GP-BTTTT, DO BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 17-3-2022

● TRỤ SỞ CHÍNH: SỐ 219, ĐƯỜNG TÂN TRào, PHƯỜNG MINH XUÂN, TỈNH TUYÊN QUANG ● CƠ SỞ 2: ĐƯỜNG NGUYỄN HỮU THỌ, PHƯỜNG MINH XUÂN, TỈNH TUYÊN QUANG

● ĐIỆN THOẠI: 0207.3822820 - 3811557 FAX: 0207.3822821 ● CHẾ BẢN ĐIỆN TỬ VÀ MI TRĂNG: TỔ KỸ THUẬT VI TÍNH BẢO TUYÊN QUANG ● EMAIL: BAOTUYENQUANG.COM.VN@GMAIL.COM

● IN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ DỊCH VỤ TUYÊN QUANG VÀ CÔNG TY CỔ PHẦN IN HÀ GIANG ● KHỔ 42 X 29 CM ● SỐ TRANG: 12 ● GIÁ: MỘT NGHÌN NĂM TRĂM ĐỒNG